

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Titulus IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

XIII. Intra provinciam sibi subiectam Indulgentias elargiri potest, dummodò statutum Generalis Concilii non excedat. Quamvis enim non sit ordinarius Iudex omnium de provinciâ *c. Pastoralis de off. Ordin.* nec extra suam diœcesin iurisdictionem contentiosam habeat, Indulgentias tamen concedere potest, quia voluntariæ iurisdictionis esse censentur. *Glo. in c. Nostro de pœn. & rem Franc. Leo Fo. eccl. Par. 1. c. 7 nu. 18. Nau. de iubilæo Notabili. l. n. 13.*

XIV. Archiepiscopus non tantùm ex diœcesi suâ, sed & totâ provinciâ relegare in exilium delinquentes potest. *c. Cum fortius de calumniatoribus Felinus in c. Postulasti de foro comp. Barb. in c. Non sine de arbitris. Piafecijs par. 2. c. 4. n. 95.* in multis arbitrariæ pœnæ locus est, & cum aliis Præsulibus modus procedendi communis.

XV. Archiepiscopus si in territorio, seu

diœcesi alicuius suffraganeorũ suorũ deliquerit, in eadem pœnas incidit, quas ex simili delicto suffraganeus incideret. *Ostiens. in sum. tt. de sent. excom. 8. Quis valeat nu. 9. Zerola Par. 2. V. Archiepiscopus num. 1.*

XVI. In Germaniæ regno septē Archiepiscopi sũt. 1. Moguntinus S. R. I. Elector, & in Germania Archicancellarius. 2. Colonienſis S. R. I. Elector & per Italiam Cancellarius. 3. Trevirensis S. R. I. Elector, & in Gallia ac regno Arelatenſi Archicancellarius. 4. Magdeburgensis Germaniæ Primas. 5. Salisburgensis etiam primas, 6. Bremensis ad Visurgim. 7. Vefontionensis seu Bisuntinus. Ex his Magdeburgensis & Bremensis ab Hæreticis insidetur. *Aub. Miræus de statu Relig. Christ. l. 1. c. 33. Cosmographia Munsteri Archonologia Gotofredi pag. 26. Braschijs de Episc. German.*

TITULUS IX.

De Patriarchis, & Primatibus.

Patriarchatum nomen & origo à primis illis Patribus est, qui quasi principes credentium, & populi à Deo electi fuerunt, uti Noë; Abraham; Isaac; Iacob; Ioseph; & simil. Romæ olim quinque Patriarchales sedes erant, quarum prima Ecclesia Lateran: 2. S. Petri: 3. S. Pauli 4. S. Mariæ ad præsepe. 5. S. Laurentii extra muros: non quòd singulis distinctæ provinciæ subessent cum iurisdictione, sed quod in illis summus Ponti-

fex, ut Patriarchatum primus solenniâ Missarum celebraret, & in illis Patriarchæ aliunde venientes sedem figerent. *c. Cleros. Dist. 21. Barb. de potest. Abb. p. 118. Dec. in c. ult. n. 2. de confirm. utili. Zecobus de rep. Chr. tt. de Patr.*

II. Patriarchæ olim præcipui quatuor fuerunt 1. Constantinopolitanus. 2. Alexandrinus. 3. Antiochenus. 4. Ierololymitanus. *c. Antiqua: de privil. c. Sancta: c. Renovantes. c. de finimus, dist. 22. Constantinop.*

tinopolitano subiecti fuerunt omnes provincie Græciæ, & Asia minor: quibus postea accesserunt aliæ provincie, ad fidem Christi seriùs traductæ, ut Moscovia, & Russia. In his ille Episcopos & Archiepiscopos, ut nunc quoque licet Schismaticus, constituerebat. In provinciali libro omnium ecclesiarum illi subiunguntur 20. Archiepiscopi. In iure verò Orientali parent illi 80. Metropolitanis. Antiocheno subiecta erat altera pars Asiæ, aliæque provincie usque ad Indiam Orientalem. In libro provinciali ecclesiarum parent ei 153. Episcopi, & Archiepiscopi 12. Alexandrino suberat Ægyptus, Lybia, Pentapolis, & aliæ provincie, quæ ad tropicum Capricorni pertinent. Ierolimitano suberat Palæstina, & triplex Arabia usque ad sinum Persicum. *Ostiens. in sum. de auct. & usu pull. num. 4. Pelag. de planctu eccl. l. 2. art. 17. Barb. in c. clericos. D. 21.*

III. Primas reipsa idem est, qui Patriarcha iuxta *c. Cleros. dist. 21. & c. Vrbes. D. 80. c. provincia. D. 99.* Nunc autem usus obtinuit, ut minorum gentium patriarchæ vel Primates vel minores Patriarchæ vocentur. Huius generis apud Latinos (Græci Schismatici magno numero) sex numerantur antiqua consuetudine, & Pontificum indulgentia, Aquileensis, Cantuariensis, Gradenensis, Bituricensis, Pisanus, & Toletanus. *Vgonius de præstantia Patriarchali. Germonius l. 3. de sacror. immunitate. Barb. de potest. Ep. par. 1. tit. 3. c. 7.* Talis etiam, antequam hæresi corrumpere, Magdeburgensis fuit, & nunc quoque Salisburgensis *Lancel. l. 1. tit. 5. Az. 11. l. 3. c. 35.*

IV. Patriarchæ postquam à Summo

Pontifice, fidelitatis, & obedientiæ iuramento præstito pallium obtinuerunt, & confirmationem, eiusdem pallii usum conferre possunt Archiepiscopis sibi subiectis exacto ab illis pro se, & Romana ecclesia fidelitatis, & obedientiæ iuramento. *c. Antiqua de privil. Neque obstat, quod c. Significasti. de elect. dicitur, Pallium à corpore S. Petri sumi & dari: quia licet Archiepiscopi à Patriarchis accipiant, id tamen absque auctoritate; & respectu ad summum Pontificem non contingit. Barb. in cit. Antiqua Canisius l. 1. tit. 14. Anto. Cuchus l. 1. tit. 10.*

V. Patriarchatum (principalium supra dictorum) quatuor privilegia numerantur 1. est pallii usus, quod plenitudinis officii Pontificalis insignie. *c. Antiqua 23. de privileg. 2. Crucis, quam ubique anteferte licet, præterquam in Vrbe, & ubi S. Pontifex, aut legatus illius utens insignibus Apostolicæ dignitatis præfens est. c. cit. Antiqua Salv. V. Patriarcha. 3. Privilegia & prærogativas communes cum summis Pontificibus habent. c. Renovantes 22. dist. ubi leges similia privilegia, quæ Superior Roma habet, accipiat. & Iustin. in. Auth. de eccles. titulis §. 1. Coll. 9. Alu. Pelag. l. 2. art. 19. 4. In Archiepiscopos, & episcopos sibi subiectos supremam & ordinariam iurisdictionem exercent, ut colligitur ex *Can. 39 Conc. Niceni.* Unde dispensare possunt cum Episcopo, vel alio beneficiorum collatore sibi subdito, quando propter malæ beneficii collationem à Concilio suspensus est *c. grave in fi. de præbendis* absolunt præterea excommunicatos à suffraganeis suis, etiam cum recusant, ut communiter DD. censent per text. in *c. Ad reprimendum 8. de off. Ord. Barb. de pote. Ep. par. 1. tit. 3. c. 1.**

VI. Idem

VI. Iidem iudicant de causis episcoporum sibi subditorum, 1. cum ad eos appellatur, 2. Cum vacante ecclesia Metropolitana postulatur Patriarcha, ut disponat de rebus ad Metropolitanum pertinentibus. 3. In casu consuetudinis vel privilegii. 4. Cum de negotio arduo, quod in Concilio provinciali decidi nequit, controversatur. 5. Cum Metropolitanus est negligens, defectum illius supplet Patriarcha. 6. In causa Archiepiscopi Patriarcha iudex est. 7. An iusta sit excommunicatio inferioris, cognoscit. 8. Iudicat, an appellatio à sententia Episcopi ad Papam facta, sit legitima. *Vivianus in Ration. pag. 432. Alagona in comp. pag. 155. Lorich V. Patriarcha. n. 2.*

VII. Patriarchæ sedem figere solent, & debent in nobiliore loco, seu Urbe, ubi Reges & Prineipes commorari solent, quod tempore Clementis Papæ constitu-

tum *Anacletus in epist. 2. ad Episcopos Italiae* indicat his verbis. Provincia multo ante Christum tempore divisæ sunt maxima ex parte, & postea ab Apostolis, & B. Clemente prædecessore nostro ista divisio est renovata. In capite omnium Provinciarum, ubi dudum erant primates sæculi, ac prima iudiciaria potestas &c. ipsis quoque in civitatibus & locis nostros Patriarchas vel Primates, qui unam eandemque formam tenent, licet diversa sint nomina, leges divinæ & ecclesiasticæ esse iusserunt, ad quos Episcopi, si necesse fuerit, confugerent, eosque appellarent, & ipsi Primatum nomine fruerentur. *Mosconius l. 1. c. 8. Lancel l. 1. tit. 5. Alexand. ab Alexandro. l. 2. Genial. dierum c. 27. Bellarm. l. 1. de Pontifice c. 23. & 24. Tholosan l. 47. Synogram. c. 32. Barb in c. Humilis. de Maior. & obed.*

TITULUS X.

De Cardinalibus.

Primum in Hierarchia ecclesiastica locum à summo Pontifice Cardinales obtinent, qui Consilarii, Coadiutores, & administri sunt in rebus arduis. c. *Per Venerabilem l. 4. Decr. tit. 17.* Iidem oculi vocantur, & lucernæ unius candelabri à Petro Damiani: item pars prima & membra ipsius Papæ, ut tradit *Paulus V. in Bulla Romana c. 8.* & purpurati in *Rubr. de iurisd. omn. Ind. n. 15.* Illorum dignitas regie comparatur à *Sixto V. in Const. 50. in princ. & 5. Præterea Laert. in Bullar. tom. 1. pag. 282. Collect. Decis.*

Apostol. 131. Martin. Polon. in Chron. l. 2. pag. 96. Henriq. l. 10. c. 27. Barb. in c. Execrabilis de præben. in 6. Ad Contem. l. 6. c. 37.

§. I.

Nomen, & Origo Cardinalium.

I. **C**ardines in cælo duo poli appellantur Arcticus, & Antarcticus, quis circa illos immobiliter fixos cæli globus voluitur. Legimus etiã ventos Cardinale